

Mierlo, 04 oktober 2022

1e algemene beschouwing op MPB 2023-2026.

Allereerst danken wij het college en ambtenaren voor het vervaardigen en toesturen van de Strategie 2023-2026 en de Meerjaren Programma Begroting (MPB) 2023-2026 aan de raad van Geldrop-Mierlo.

Ook dank aan het college voor de verschillende heldere presentaties welke zojuist gegeven zijn.

Voorzitter, we hebben deze stukken afgelopen vrijdag onder embargo mogen ontvangen. De tussenliggende periode was niet alleen kort maar ook erg druk bezet. Afgelopen zondag hebben wij ons reguliere fractieoverleg gehad, op maandagavond waren de commissie Ruimte én de bijeenkomst in Mierlo over de opvang vluchtelingen. Op dinsdagavond de commissie Samenleving en op woensdagavond de regionale bijeenkomst van de MRE. U zult begrijpen dat we in deze 1e algemene beschouwing ons vooral zullen beperken tot de hoofdlijnen en we ons later in het proces inhoudelijk gaan verdiepen in deze begroting.

Voorzitter, deze Meerjaren Programma Begroting is in een nieuw jasje gestoken. Allereerst gaat de aanbidding van deze MPB gepaard met de aanbidding van de Strategie 2023-2026 met daarin een vertaling in onze opgaven voor de komende jaren binnen de thema's, doelgroepen en gebieden. Na de vaststelling van de Visie 2040 is het prettig om nu eens terug te zien wat dit voor de komende jaren inhoudelijk gaat betekenen. Wij onderschrijven het idee dat het nóg beter is om vanaf volgend jaar de geactualiseerde strategie voor de komende jaren te ontvangen bij de behandeling van de Kadernota.

Wij zijn u ook erkentelijk voor het feit dat de inhoud van het raadsbreed vastgestelde Doelstellingenakkoord is verwerkt in zowel de strategie als in de begroting.

Ook spreken we onze waardering uit dat er dit jaar voor het eerst ook een capaciteitsbegroting is opgenomen. Dit alles tezamen stelt ons als raad in de gelegenheid om onze rollen als kadersteller en controleur nóg beter uit te voeren. Nogmaals dank daarvoor.

Voorzitter, de MPB laat voor alle jaren tot en met 2026 een positief begrotingssaldo zien, waarvan het overgrote deel structureel van aard is. Hierin zijn de gevolgen van de septembercirculaire nog niet verwerkt. We zijn benieuwd naar de uitkomsten hiervan en zien uit naar de toegezegde Raadsinformatiebrief hierover. Onze ratio van het weerstandsvermogen bedraagt 4,89. Hiermee voldoen we ruimschoots aan de gestelde norm en ligt dit vooralsnog ruim in de lijn van het Doelstellingenakkoord.

We kunnen dus stellen dat de financiële positie van onze gemeente goed is. Dankzij een goed en solide financieel beleid én de ruimere noodzakelijke hogere bijdragen van het rijk worden we in staat gesteld om mogelijke toekomstige tekorten op te kunnen vangen.

De in het Doelstellingenakkoord gevraagde minimale hoogte van de algemene reserve, 10% van de structurele uitkering van het gemeentefonds, wordt naar alle waarschijnlijkheid volgend jaar al gerealiseerd. Het voorstel om dit bedrag steeds naar boven af te ronden met een veelvoud van € 500.000 kan op onze goedkeuring rekenen.

Voorzitter, daar waar we de jaren vanaf 2015 vooral bezig zijn geweest met de tekorten op de drie decentralisaties binnen het Sociaal Domein: de jeugdzorg, de WMO en de Participatiewet (Senzer), lijken deze nu plaats te hebben gemaakt voor een groot aantal crisissen. De oorlog in Oekraïne, de energiecrisis, de wooncrisis, de tekorten op de arbeidsmarkt, de stikstof crisis en de opvang van

vreemdelingen, zullen een grote impact hebben op de financiële situatie van onze burgers, onze bedrijven en verenigingen. Uiteraard vindt DPM het van groot belang dat we deze groepen ondersteunen. Graag willen we samen met de andere partijen in de raad nadenken over de mogelijkheden die we hebben op het gebied van flankerend beleid in welke vorm dan ook. Eén van de mogelijkheden die wij zien is om voor de komende jaren het budget voor de armoedeondersteuning te verhogen om zodoende tegemoet te kunnen komen aan de toenemende vraag.

Voorzitter, de aangeleverde MPB laat zoals gezegd mooie zwarte cijfers zien in meerjarenperspectief. Hierdoor worden we in de gelegenheid gesteld om in te kunnen spelen op financiële problemen bij onze inwoners, bedrijven en verenigingen. Zoals gezegd willen wij graag meedenken aan passende oplossingen. We willen er echter voor waken dat we ook in de komende jaren, ná 2026, nog voldoende vlees op de botten hebben om ook dan een goed en solide financieel beleid te kunnen voeren. De VNG heeft namelijk becijferd dat de gemeenten gezamenlijk in 2026 met een tekort te maken krijgen van 3,9 mld euro oplopend tot 6,2 mld euro in 2028.

Het doet ons deugd om te zien dat de ingezette weg van de laatste jaren wordt gecontinueerd. Het streven naar een goede balans tussen een gezonde financiële situatie in meerjarenperspectief, onze reservepositie die voldoende is om toekomstige risico's op te vangen en een weerstandsvermogen dat nog steeds positieve waarden laten zien. We slagen er ook nog steeds in om niet in te hoeven grijpen in ons voorzieningenniveau.

De komende weken zullen we ons verdiepen in de voorstellen van het college.

Wij zien uit naar de inhoudelijke behandeling van deze begroting. Ik ben ervan overtuigd dat we door gezamenlijk onze schouders er onder te zetten, we ook de eerdergenoemde crisissen ten positieve kunnen keren.

Ik dank u voor uw aandacht.